

DEBRECZEN

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda: József kir. herceg-utca 1. (Bikabérbáz). Telefon: 17-52 és 27-89 (6 mellékállomás)

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ XXI. évf. 77. 1944. április 5 szerda

Előfizetési ár: havonta 5.20 P, negyedévre 15.— pengő. — Egyes szám ára: hétköznap 20 fillér, vasárnap 40 fillér

Újabb rendelet a zsidócsillag viselése alóli kivételezésről és hivatalos magyarázat: hol kell viselni a megkülönböztető jelzést -- Rendelet az érettségi és képesítő vizsgálatok megtartásáról -- Az északkeleti és kárpátaljai területekre csak utazási igazolvánnyal szabad utazni -- Kiterjesztették a statáriumot

Terror-támadást

Éjtől Budapest és a magyar vidék néhány helysége. Megfélélt 15 szándékkal törtek ragyogó fővárosunkra, a Duna királyinjére ellenséges gépek tüzet és rombolást hoztak magukkal, hogy megfélemlítsék a lakosságot. B'kés városok népére támadtak azzal a céllal, hogy kitarításában, hitében megrendítsék. Pusztító szándékukat végrehajtották, de nem érték el legfőképp a cél, a magyar nép megfélemlítését.

Már az első jelentésekből kibontakozik az a heroikus viselkedés az a bátor szellem, mely semmiben sem marad mögötte annak a magatartásnak, melyet a többi légitámadás sújtotta ország lakossága tanúsít. Ennek jellemzésére idézzük az "Új Nemzedék" nyitóját, amely lapnak munkatársai természetesen első perctől az utolsó végigélték a hétfői kétszeres légi támadást:

„Komor füstoszlopok törtek az ég felé, lángtenger ölelte át egyik-másik lakóházat, ám Budapest és a vidék lakossága egyetlen pillanatra sem veszítette el fejét, nyugodtan, fegyvelmentel teljesítette kötelességét. A rendkívüli minisztertanácsos megállapították, hogy a főváros lakossága mindenütt nemcsak megőrizte nyugalmát, hanem a hatósági szervek mellett példás csenddel vett részt a segítségnyújtási munkálatokban. Abban a pillanatban, amikor megszólaltak a légitámadást jelző szirénák, egyszerre leomlott minden válaszfal ember és ember között nem volt többé sirtődő vagy haragos fél, csak magyar emberek voltak, akik érezték, hogy a nagy megpróbáltatásokban még inkább meg kell mutatniuk kemény nemzet ragyogni semmi féle hitvány ortámadás le nem tért bennünket arról az útról, amelyet magunk elé láttunk.

A hatósági szervek is példamutatóan működtek. Pillanatok alatt a helyen volt rendőri, tűzoltó, mentő, Templomok karcsú tornyán, kórházi épületek tetőzeten, iskolák belsejében alig lobbant fel a tűz, máris megindult a mentési munka. Az utcát még elborították a bérházak leomlott falai, ijeszítő látványt nyújtottak a szinte kétférfiszelt házak, föltárva a kutató szemek előtt emeletorokban a lakások belső berendezését s már dolgozott a hatósági lególtalom, velük együtt az egész lakosság hogy enyhülést nyújtson a sorsültetettnek, monedéket a hajléktalanná vált gyermekeknek és asszonyoknak és vigasztalást azoknak, akik legkedvesebbjeik baszeroncsolt holttestét keresték a füstölgő romok alatt. A miniszterelnök elfogadott hangon dicserde meg a helyszínen a lakosság nyugalmát, feyelmet, önfeláldozását. A hatósági szervek vezetői bámulattal beszéltek erről a lakosságról, amelyről mi mindig hirdettük.

KEDDRE VIRRADÓ ÉJSZAKA UJABB TERRORTÁMADÁS ÉRTE BUDAPESTET

A légvédelmi tüzérség elhárító tüzeiben és az éjjeli vadászok közbelépésére a támadás nem tudott kifejlődni -- Nagy veszteség érte a támadókat, a német hivatalos 17 ellenséges gép lelövését jelenti -- Intézkedések Budapest és közvetlen környékének kiürítésére -- Kedden délután amerikai bombázók Bukarestet és más román területeket támadtak, heves légi harcok fejlődtek ki -- Magyar csapatok hősiess harcai Stanislauban

A Magyar Távirati Iroda jelenti: Ellenséges repülőgépek folyó hó 3-ról 4-ére virradó éjszaka több hullámban az ország légi terébe bementek és újabb terror-támadást intéztek Budapest ellen.

A légvédelmi tüzérség elhárító tüzeiben és az éjjeli vadászok közbelépésére a támadás nem tudott teljes mértékben kifejlődni.

Egyes helyeket bombáztak és tüzeket jelentesek. Kárjelenés későbbi időpontban kerül kiadásra. Berlinben a Német Távirati Iroda és az Interinf adott ki jelentéseket a hétfői és kedde virradó éjszaka történt Magyarország elleni légi támadásról.

A Német Távirati Iroda értesül.

180 támadó gépből összesen 28 gép semmisült meg

Berlin, április 4. Az Interinf jelentése szerint hétfőn a déli órákban a magyar főváros térségében levő helységek ellen támadó amerikai bombázók kötelek körülből 180 négy motoros amerikai repülőgépből álltak. Ezek vadászgépek erős kísérete mellett repültek be a délnyugati magyar területekre és ott erős elhárításba ütköztek. Német és magyar vadászgépek szálltak fel a berepülő észak-amerikai kötelek megtámadására s harcban álltak az egymást sűrű hullámokban követő bombázó gépekkel, mielőtt azok Buda-

pest környékét elérték volna. Rendkívül hatékonyan működött a légvédelmi tüzérség Budapest környékén: legkevesebb 14 amerikai repülőgépet lőtt le. További még nem végleges jelentések szerint a berepüléskor és a támadáskor légi harcban körülbelül ugyanennyi amerikai repülőgépet lőttek le, elsősorban négy motoros bombázókat.

A legutóbb beérkezett jelentés szerint éjjel felé ismét néhány ellenséges repülőgépet repült be a magyar főváros területére. (MTI)

A légóltalmi kiürítési kormánybiztos közleménye

A Magyar Távirati Iroda jelenti: A légóltalmi kiürítési kormánybiztos az alábbi közleményt adta ki: A Budapest és közvetlen környékének kiürítésével kapcsolatos legfontosabb tudnivalók a délutáni órákban falragaszokon megjelen-

nek. A közönség a falragaszokat olvassa el és az abban foglaltakhoz ragaszkodik. Az elszállítás városrészenkénti beosztással a legrovidebb időn belül megtörténik. Először a veszélyeztetett városrészek lakói kerülnek elszállításra. A kiürítési vonatok indulását kü-

kat a segítő küzdelemben, mint otthon a légóltalmi kiürítést követően német városokban.

Az, ami történt, a háborúhoz tartozik, ami pedig a légi veszély elmúltá után bekövetkező, a pillanatok alatt talpraállt főváros, az emberi lélek megörvendeztetése, a segítség gyorsasága és pontossága az összes szervek együttműködése a borzalmak órája után és megnyugtató érzést keltett.

Budapest lakosságát a közelmúltban sokszor minősítették hisztérikusnak és riadozónak. — Most megmutatta, hogy helyén van a szíve és kemény akarata

lön falragaszokon a légóltalmi kiürítés kormánybiztos teszi közzé.

Mindenki nyugodtan várja, míg az elszállításra sor kerül. Addig az utazáshoz szükséges „lakásutalványokat” szerezzék be és bélyegeztessék le az előjáróságon, illetve polgármesteri hivatalban.

Aki saját, illetve szülőjének, vagy gyermekének házába utazik,

a rendes forgalomban működő vonatokon már április 5-én elutazhatik, de a lakásutalvány az ilyen elutazáshoz is kell. Az utazásnál ez félárú jegy váltására jogosít.

A tömegszállítás keretében elköltöztet a lakásutalvány alapján díjtalanul utazik. A tömegszállítás megkezdése április 7-től külön tájékoztatók szerint történik.

Heves harcok Bukarest és román területek felett

A támadó gépek válogatás nélkül dobják le Bukarestre bombákat

Berlin, április 4. Mint az Interinf mos értesül, kedden a koradélutáni órákban román terület felett heves légi harcok folytak le, amelyeket német és román vadászgépek közösen vívtak meg az északamerikai bombázókkal, amelyeket erős vadászvédelem támogatott. Az ellenséges alakulatokaj erős légvédelmi tűz is fogadta,

amely különösen a román főváros környékén volt hatásos. Az amerikai kötelek az eddigi jelentések szerint tetemes veszteségeket szenvedtek, különösen négy motoros gépekben. A válogatás nélkül Bukarest lakónegyedekre ledobott repesz- és gyújtóbombák nyomán károk keletkeztek. (MTI)

Német hadijelentés

Berlin, április 4. A Führer főhadiszállásáról jelentik a Német TI-nek a véderőfőparancsnoksága közli:

Berezovskától nyugatra megfiúsultak a megismételt szovjet támadások

Csernovits térségében a Dnyesztertől északra csapataink a nehéz idjárású és trepviszonyok közepette folytatták a súlyos harcokat.

Tarnopol városát a bolsevisták ismételt heves támadásai ellenére is tartjuk. A Schönfeld ezredes vezése alatt álló 949. gránátos ezred különösen kitüntette magát az itteni harcok során.

Brody térségében a szovjet több helyen hiábavaló támadást intéztek. Csapataink ellentámadással szétverték ellenséges erőket.

Koveltől északra heves jellegű

harcokra került sor. Bolim százados és Reiche százados az egyik gránátos ezred zászlóalj parancsnokai a Kovel körüli harcokban példás vitézségükkel tüntették ki magukat.

Pszkivól délre a bolsevisták további erős harcbevetésével folytatták átörési kísérletüket. Csapataink kemény harcok során ismét teljes elhárító sikert aráltak és megsemmisítették 24 páncélost. A bolsevisták ezzel együtt ezen a szakaszon 172 páncélost veszítettek az utóbbi három nap során.

Olaszországban Cassinótól északnyugatra erős ellenséges rohamcsapatokat vertünk vissza és foglyokat ejtettünk.

Április 3-án a délelőtti órákban egy északamerikai bombázókötelék intézett terror-támadást Budapest ellen. Egy másik gyengébb kötelék az elmúlt éjszaka ismét megtámadta a magyar fővárost. A lakónegyedekben károk keletkeztek a lakosság veszteséget szenvedett. A német-magyar légvédelmi tüzérség, valamint német és magyar vadászok 17 ellenséges gépet lőttek le.

Az Északi Jégestengeren búvárhatóknak az elmúlt napokban ellenséges hadihajókötelékek támadtak és elsüllyesztettek 14 torpedórombot és korvetteket köztük több a Tribal osztályhoz tartozó nagy torpedóromboló.

TOKES FOTO
FOTOKOPIÁT KÉSZÍT

Ezeket a hadműveletekkel összefüggésben hétfőn brit repülőgépanyahajókról felszálló repülőgépek kísérletet tettek a támadást haditengerészetünk egyik nor-

A budapesti Szent László kórházra harminc bomba zuhant

Berlin, április 4. Budapestról jelentik a Német Távirati Irodának: Április 3-án a délelőtti órákban lezajlott amerikai terrortámadás során a magyar főváros különböző részeit találat érte. A déli és délnyugati irányból négy hullámban támadó gépeket már a berepülésnél a magyar és a német légvédelem heves elhárító tüze fogadta. Az ellenséges gépek tiszta időben főleg munkás lakónegyedekre dobták a bombákat ahol számos lakótelepet elpusztítottak. A polgári lakosság veszélyesét szenvedett. A kórházak közül külö-

vég támaszpontja ellen. Légvédelmi tüzsergünk szétszórta a támadást és az nem bontakozhatott ki teljesen. A Tirpitz csatahajó 4. egy órhajó pedig 2 ellenséges gépet lőtt le (MTI)

nösen súlyos találatok érték a Szent László-kórházat. Több mint 30 nagy robbanóbomba esett a kórház területére. Több beteg asszonyt és gyereket, valamint az ápolószemélyzet több tagját megölték, illetőleg megsebesítettek a bombák és az épületeket elpusztították.

Budapest lakossága példás magatartást tanúsított. A kirendelt katonai osztagokkal, rendőrökkel, légvédelmi és tűzoltóalakulatokkal vállvetve oltották a főváros lakói a kitért tüzeket és vettek részt a mentő-, illetőleg eltakarító munkálatokban. (MTI)

Magyar csapatok hősiés harcai a stanislaui vonalon

Berlin, április 4. (MTI) A „Deutsche Zeitung in dem Niederland“ a magyar csapatoknak a Stanislaui körüli harcainak emlékeztet meg. A legutolsó napok kemény harcainak történetét, hogy egy éjszakai csatában 15-20 szovjet páncélos lött be a városba s a kelet felől előrenyomuló ellenséget magyar csapatok tartóztatták fel. Ezekben a nehéz elhárító harcokban a magyar egységek vállvetve álltak német bajtársaik mellett.

Amikor egy magyar hadosztályt erős páncélos erők oldalba támadták, a magyar csapatok zárórekeszt alkottak és itt addig tartották fenn a szovjet támadást, amíg nem sikerül kialakítani az új védelmi vonalat.

A hadosztályparancsnok tisztjeivel együtt ismételtelen személyesen is beavakozott a harcokba. Összeszedte a szétugrasztott csoportot és újból és újból csatába vetette őket.

Amikor a bolsevisták támadásukat nagy erővel folytatták, a magyar csapatok tervszerűen és parancsra új állásokba vonultak vissza s ezeket addig védelmezték, amíg a fogatott egységek biztonságba helyezték magukat.

Ezekben a harcokban kisebb és nagyobb egységek ismételtelen átvágták magukat az ellenséges és viszatérték saját állásaikba, hogy újból besorozzák őket a védelmi vonalba és újból szembeszálljanak a támadókkal.

A Kárpátok falának elválasztó és elzáró hatása mindjobbán érvényesül

Berlin, április 4. Dittmar altábornagy, a német rádió ismert katonai bementője kedden érdekes áttekintést nyújtott a keleti harcok helyzetéről. Megjegyezte, hogy a szétorgácsolódott előretörések helyett a bolsevisták nagy páncélos erőkkel több helyütt ugyanabban az időben indított támadások rendszerét alkalmazzák.

A szovjet első mély betörései után elsősorban kíméletlenül terepnyereségre törekedtek. Megállapítható, hogy a szovjet igyekezet ugyan előretörni, de a túlgyorsan előretört jámadó ékeknél nem volt erejük arra, hogy bekerítést érjenek el. A szovjet roham-ékek gerincét gépesített gyalogság alkotja. Jelenleg még bizonytalan, hol akarja a német hadvezetés végleg

lefekezni az ellenséges nagy támadást.

Biztos, hogy javulnak a sikeres elhárítás lehetőségei, mégpedig annál nagyobb mértékben, minél inkább érvényesül a Kárpátok falának elválasztó és elzáró hatása.

Csernoviczától északra még nagyobb német erők állanak harcban. Az északi szakasz középső részén folyó harcok egyáltalán nem mellékesek. Senkinek hagyhatja figyelmen kívül, hogy itt a háború immár az európai létség magvának kapuiból folyik. A német hadvezetés azonban nemcsak egy szárnyát tart a kezében és az egész hadihelyzetre kiterjedő elgondolása a keleti hárter nyomása alatt sem szenvedett döntő változást. (MTI)

Román hadijelentés

Bukarest, április 4. Az április 3-iki román hadijelentés közli: Közép-Besszarabiában az ellenség újból hiábavaló támadásokat intézett Cornes i ellen.

Jassytól északra az ellenség az egész nap folyamán folytatta tá-

madásait. A harcok még tartanak.

Április 3-án reggel ellenséges repülőek átrepültek Temesvár vidéke felett. Több község közelében sok bombát dobtak le, de ezek nem okoztak károkat s emberéletben sem volt veszteség. (MTI)

A Wilhelmstrasse Molotovnak Romániához intézett üzenetéről

Berlin, április 4. Illetékes német belyen közlik tájékoztatásul: A Wilhelmstrassen elnökének attól, hogy eleje vázjanak a román állásfoglalásnak Molotov Romániának

szóló üzenetével kapcsolatban. Elvileg itt azon az állásponton vannak, hogy könnyen felelőthető propagandafogásról van szó. (MTI)

A szovjet 600 millió dollárt követel Finnországtól

Stockholm, április 4. Finnország végleges döntése valószínűleg nem válik ismereteseé kedd éjjeleig. Finn forrásból származó jelentések szerint azt mondják, most az orosz kártérítési igény a legnagyobb akadály. Meg nem erősített hírek szerint az oroszok 600 millió dollárt követelnek, amely öt év alatt fizetendő.

Jól erősült körök elvetik azokat az említett javaslatokat, amelyek szerint az orosz feltételek enyhítése magában foglalja a Szovjet-Unió készségét, hogy át-

engedi Viiborgot Finnországnak. Ezek a körök azt hiszik, hogy Paasikivi csupán a feltételek kifejtését kapta Moszkvától, amely feltételeket Helsinki már azelőtt megkapta Svédországon át, de nem tekintette azokat elég hivatalosnak. (MTI)

Stockholm, április 4. A „Svenska Dagbladet“ helsinki tudósítója jelenti, hogy finn politikai körökben „határozottan borúlátóak az Oroszországgal szemben kötendő béke kérdéseben“ (MTI)

A minisztertanács életbeléptette a nők kötelező honvédelmi munkaszolgálatát

A Magyar Távirati Iroda jelenti: A magyar honvédelmi törvény kimondja, hogy szükség esetén honvédelmi munkaszolgálatra lehet igénybevenni az ország polgári lakosságát nemre való tekintet nélkül.

A mai helyzetben, amikor az arcvonalon való helytállás és belső termelés fontossága minden más szempontot megelőz, a minisztertanács elhatározta, hogy életbe lépteti a nők kötelező honvédelmi munkaszolgálatát. Erre vonatkozóan rendelet

fog megjelenni. A nők honvédelmi munkaszolgálatát minden társadalmi rétegre egyformán kötelező és egyformán fog érvényesülni természetesen az egyes munkaszolgálatra kötelezettek képességének, képességének és rátermettségének figyelembevételével.

A nők honvédelmi munkaszolgálatára vonatkozó rendelet mind ezeket a kérdéseket szabályozni fogja és megállapítja majd azokat a kivételeket is, amelyek alapján a felmentést lehet kérni.

Szabó Györgyöt megfosztották a magyar állampolgárságtól

A Magyar Távirati Iroda jelenti: A hivatalos lap szerdai száma közli a kormány határozatát, amely Szabó György, jelenleg külföldön tartózkodó magyar állampolgárt az 1879-L. tc.

kiegészítéséről és módosításáról szóló 1939-XIII. tc. 8. §. (1) bekezdésének 5. pontja alapján magyar állampolgárságtól megfosztja.

Kárpátaljára és Máramarosba csak utazási igazolvánnyal szabad utazni

Magyar TI jelenti: A hivatalos lap szerdai száma közli a belügyminiszter rendeletét, amely szerint a kárpátaljai területek, továbbá Máramaros vármegyébe Ungvár thj. városba és Mun-

kács megyei városba további rendelkezésig csak utazási igazolvánnyal szabad utazni. A rendelet kihirdetése napján lép hatályba.

Az „Esti Kurír“, „8 Orai Ujság“, „Magyar Nemzet“ és a „Népszava“ betiltása

A Magyar Távirati Iroda jelenti: A hivatalos lap tegnapi száma közli, hogy a belügyminiszter az Esti Kurír, a 8 Orai Ujság, az Ujság, a Magyar Nemzet, és Nép-

szava időszaki lapok további megjelenését és terjesztését az ország érdekeit veszélyeztető közlemények miatt megtiltotta.

Rendelet az érettségi és képesítő vizsgálatokról

A hivatalos lap tegnapi száma közli a m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter rendeletét, mely során az 1943-44. iskolai év végén az érettségi vizsgálatokat, a képesítő vizsgákat és ipariszkolai záróvizsgálatokat lehetőleg április hó folyamán kell megtartani.

Az írásbeli vizsgálatokat lehetőleg a kora reggeli órákban kell megkezdeni. Ha az írásbeli vizsgálatok kiadása vagy más elháríthatatlan esemény felbontja az írásbeli dolgozatot az eddig elvégzett munka alapján kell elbírálni. Továbbfolytatni a megszakított írásbeli vizsgálatot nem szabad.

Ha a kitűzött írásbeli vizsga az említett események miatt nem volt megkezdhető, vagy olyan időponthoz szakították felbe, hogy a vizsgázók érdemleges munkát nem végeztek, a vizsgáztatásokat az illető tárgyból a szóbeli vizsán kell behatárolni vizsgáztatni.

A szóbeli vizsgálatot is lehetőleg a kora órákban kell kezdeni és a sötétség beállta előtt kell bejelenteni. A vizsgálaton mellesleg kell annak az anyagnak a kérdését, amelyek előkészítésére az iskolai év korábbi befejezése miatt nem kerülhetett sor.

Az eredmény megállapításában a vizsgázók korábbi tanulmánya alatt elért eredményeikre is figyelemmel kell lenni. Az 1943-44. iskolai évben tanított gyakorlatra becsatolt tanítóképzési intézeti növényt a gyakorlatbocsátás előtt elvégzett tanulmányból osztályozni kell és részére a tanítóképzési intézet 5 osztályának előkészítő bizottságának kell kiadni.

A tanított gyakorlatra becsatolt növények évfolyamtársaival együtt lesz képesítő vizsgálatot. Az 1944-45. iskolai évre szóló beiratkozásokra az iskolai év elején kell megtartani. A rendelet kihirdetése napján lép életbe.

SCHAFFHAUSEN

(m.) Már Kostanzban (Konstanz) megeredt az eső, amikor beszálltunk a hajóba, hogy a Baden-tóból a Rajnán lefelé menjünk el a kis Schaffhausen (Saffhausen) svájci városba. Sokat várunk ettől a hajóutól. A Rajnának azt a szakaszát, amely Bingen és Bonn között magas, de kitépített, helyenként sziklás partok, lépcsőzetessé alakított szőlővel és gyümölcsfákkal beültetett dombok között folyik, szépsége, meg a dombokat díszítő várromok romantikája miatt sokan ismerik, de azt a részt, amely a Bodentó és Bazel között határt von Németország és Svájc között legfeljebb a parti lakosok járják. Nem is lehet az egész szakaszt végig hajózni, mert Schaffhausen alul a Rajna medre hírtelen letörlik s a folyó egész szélességében 19 méter magasból zuhan alá. Európa legszebb vízesését alkotja itt a Rajna. Majd jóval később csendesedik el annyira, hogy megint hátára veheti a hajókat.

Érthető tehát, ha nagy várakozással tekintettünk hát debreceniek a hajóút elé. Az eső azonban reményeinket a szó szoros értelmében elmosta. A fedélzetre jóformán csak pillanatra mehetünk fel, mint a hal, mikor fel-felbukkan a vízből, hogy levegőt szippantson. Leszorítottunk a kis társalkodóba s annak kis kerek

ablakából, mintha börtönből tekintettünk volna ki, próbáltuk megfigyelni a tájképet. A legtöbb szőr csak a Rajnának hajónk csavarjától felkavart habzó vizét láttuk olykor-olykor fás, bozotos nádas elvadult partvidék suhant el a távolban az esőfátyol előtt. Mintha a mi Dunánk, vagy Tiszánk partmenti részletét látnók. De ezekből is csak egy-egy kis kerek foltot, akkorát, mint a hajó ablak. Mit sem láttunk a kastélyból, amelyben 1415-ben Husz János, a pécsi egyetemi tanárt és XXII. János pápát fogva tartották, nem látjuk a többi kastélyt, várromot, falut, nyaralótelepet, melyek 2-3 kilométer távolságban egymástól vonultak el előttünk, ha a fedélzetről nézhetjük a tájképet. Börtönükből a négyórás út végén Schaffhausen előtt engedett ki az addig kimerülhetetlenül zuhogó eső.

Még láthatunk egy kis gondozatlan fás partrejtést, máris jelentkezett Schaffhausennek a partra épült utcasora. Régies házak szorongnak egymás mellett. A huszezer lakosú városka a Rajna jobb partján emelkedő dombokra kapaszkodik. A folyó zöld vízében okkersárga, minium, vörös falu, fehér és zöld ablak keretek, lépcsőzetesen egymásfőle épült házak nézegetik magukat. A festői kép nem változik a beivárosban sem. Két nagy kapu-

torony figyelmeztet arra, hogy egykor erőd volt itt s ezen nem csodálkozhatunk, hiszen tulajdonképpen innen hajózható a Bodentó és ha 4 órán át a Rajnán jár is a hajó, itt találkoznak azok az utak, amelyek Németország déli részéből Észak-Svájcba vezetnek. E kereskedelmi utakat a középkorban védelmezni kellett a gyakori rablótámadások ellen. — Hány ma is tiszteletet kiváltó festő váromladék nem a haza védoinek, hanem a rablólovagoknak volt lakóhelye és rablott holmimainak raktára.

Schaffhausen 1501-ben német birodalmi város volt. Házal közül sok még ebből az időből maradt fenn. A gazdag poigárok kerek és négyzetleges, toronyszerűen kiképzett erkélyes házainak a falát rajzok, domborművek, címerek egész történeteket megörökítő festmények díszítik. Az egyik festményekkel fedett homlokzatú háza Mátyás király halála előtt 5 évvel, 1485-ben, a másik 1588-ban, abban az időben épült, amikor mi nyakig voltunk a török hódoltságban. Van olyan erkélyes ház, amely csaknem befedi a keskeny utca ama részét, ahová épült. A házak felső hegyes tetőben végződő része gerendavázból áll s e fehér és vörös gerendák mint díszek emelkednek ki a közéjük rakott falazásból. Sok a kovácsvascegér, jelöl annak, hogy abban a házban iparos lakott. — Palotákat vasrácsos ablakok, Szépek, de nem sok biztató mondanak annak a kornak közbiztonságáról, ahol ilyen védelemre volt szükség. Az ablakok hosszúságuk, mint a mieink, de sok esetben csaknem négyzetlegesek és ez szokatlan, érdekes képet ad az épületnek. A vén házak között szürke, krém okkersárga, minium, vörös színű, sima falu modern bérpaloták keverednek. Kisebbs-nagyobb zárt terek, régi szobrokkal és zártan ható utcaok a multat, a jövőmenés, vitlamosok csemetése, az autók túlkölése és bamba csokládáautókat, melyek nem tudják megkülönböztetni a svájci 20 fillérest az osztrák garastól, már a jelent harsogják. A barátságosan berendezett magyar borház pedig a magyar és svájci gazdasági kapcsolatok ápolására van hivatva.

Amsterdam, április 4. (Német Távirati Iroda.) Cordell Hull amerikai külügyminiszter hétfőn este kijelentette, hogy az USA Schaffhausen bombázása következtében keletkezett károkat megfelelő jóváértéket fog teljesíteni és az eset miatt az összes amerikaiak mely sajnálkozását fejezte ki. (MTI)

A légitámadás megszüntetésétől számított 2 órában belül tilos távbeszélőn magánbeszélgetést folytatni

A kereskedelem- és közlekedésügyi miniszter rendeletet ad ki, amelynek értelmében a légi támadás megszüntetésétől számított két órában belül távbeszélőn magánbeszélgetést folytatni tilos Ennek a rendelkezésnek a végrehajtását a telefonközpontok ellenőrzik s az ellene vétők készülékét a posta haladéktalanul leszereli.

Rövid táviratok

Stockholm, április 4. Az angol hírszolgálati iroda jelenti. Most már csaknem biztosra vehető, hogy Eden nem sokára lemond külügyminiszteri állásáról s utódja lord Cranborne lesz. írja Cummings a News Chronicle keddi számában. Lord Cranborne kinevezését általában jól fogadják, aki majd bizonyára nem lesz hajlandó arra, hogy a miniszterelnök, vagy bárki más bűnjá legyen. (MTI)

Berlin, április 4. Kairóból jelentik: Amint a görög tájékoztató iroda hétfőn közölte, Cuderos görög miniszterelnök lemondott. A lemondás előtt kérte György királyt, hogy a miniszterelnökséget tisztelettel Sofokles Venizelos jelenlegi tengerészetiügyi miniszterre bizza.

Időszerű légoltalmi tanácsok

Teendők az óvóhelyen — Osszuk el a város különböző részein, vagy vigyük ki pályákra értékesebb holmijainkat — Mely város-részeket érhetnek leginkább a bombák?

Nálunk is szomorú időszerűséget kapott a polgári légoltalmi kérdés. A következőkben néhány gyakorlati tanáccsal kívánunk szolgálni, hogyan menthetjük meg életünket és vagyonunk jó részét a közelgő veszéllyel szemben. — Nem nagykérdés vezet, hanem, hogy nagyobb hitelt adjunk szavainknak, megemlítjük, hogy a világ legsúlyosabban bombázott városában, Berlinben nyolc terrortámadás — egy-egy támadásor 5—600 ellenséges bombával — átélték árán szerették a tereket való szerény tapasztalataikat. Két hónappal ezelőtt hosszabb cikksorozatban számoltunk be a légoltalmi tapasztalatokról. Úgy véljük, a légi veszély felfokozása következtében ismét hasznos lesz, ha egyet-mást újból elmondunk, illetve a berlini tapasztalatokat most a debreceni viszonyokhoz alkalmazzuk.

Első az óvóhely kérdése. A gének tökéletesen megfelel a házak pincéje megfelelő gerenda aluducolással, de ducolás nélkül is megfelel. Ha a pincének utca felé néző ablakai vannak, néhány homokszálal belülről és kívülről torlasszóljuk el, így tökéletes biztonságot fog nyújtani a pince a repeszdarabok ellen és a százméteres körzeten túl leeső bomba lényomása ellen. Ajánlatos a pinceablak homokszálalait egy léglaszoros fállal körülvenni az utca felől és a pincéből is. A pince fölötti mennyezetet rendszerint vastag tartják, ezeket két-két méter távolságra körülbelül arasznyi átmérőjű gerendákkal alá kell ducolni, így a ház összeomlása esetén sem dől be a pince. Gondoskodni kell oltóhomokról és egy hordó vízzel, a pincéből való menekülés esetére felvendő takarók megvédésére.

Széküket, ládákat vigyük le a pincébe. A világításról is gondoskodjunk, hogy ha a központi villanyvilágítás megszűnik, zseb lámpák kéznél legyenek, a gyertyákkal való világítás kevésbé jó, mert az égés sok oxigént fogyaszt, amelyre pedig a pincében kevés a levegő. A szomszédos ház pincéjébe való szükségjelzést tegyük szabadon. Csakdányokat, lapátokat, oltóköszöveket vigyük le az óvóhelyre.

A legfontosabb szabály: riadókor menjünk le az óvóhelyre! Ne hallgassunk azokra, akik fölényesen semmibe veszik az óvóhely nyújtotta relatív biztonságot és azt mondják: akkor inkább fennmaradok a lakásban! Ugyis mindegy! Nem mindegy! A légoltalmi táskába csomagolt okmányok, ékszerek, pénz, ruhanemű, élelmiszer, frissítő ital, evőeszköz és fontosabb használati tárgyakkal vonuljunk le a széken az óvóhelyre meleg, jól záró és testhez simuló öltözékben, hátunkon a takaróval és nyugodtan várjuk be a riadó végét.

Ha a ház fölöttünk gyújtóbombák robbanása következtében kigyullad és leég és a keletkezett hőség, füst vagy por miatt a pincét el kell hagynunk, akkor a takarót megvédésére borítsuk magunkra, hogy a fejet és a testet befedje, arcunkat védőszemüveggel és gázlarccal, vagy megvédésért lendüvel eltakarva távozzunk az óvóhelyről. Ha a ház robbanóbombatalálást követően összeesik, kisereljük meg csakányainkkal kijutást biztosító rést vágni valamelyik kijáró felé. Ennyit az élet megvédéséről. S mi legyen azokkal a vagyon tárgyakkal, amelyeket nem vitethünk magunkkal az óvóhelyre? Értékesebb bútoreinket, szőnyegeinket, képeinket, nem használt ruhaneműket szállítsuk ki a városra kívülre. Különösen gondoskodniuk ajánlatos, hogy tanyáikra vigyék ki szekerük értékesebb vagyon tárgyait. Rokonok, akik a város különböző részein laknak, egy-két bőröndöt csomagoljanak be értékesebb és ha a bombázás

sok ismétlődnek, bizony nehezen pótolható dolgainkból s helyezze el egymással. Maga az a tény, hogy valaki külsőségeken lakik, nem ad feltétlen bizonyosságot ugyan, házat megkímélik a bombák, mégis ajánlatos a megosztott bőröndöket inkább a külsőségeken elhelyezni.

Többek között hallottam a panaszt: Mi vasúti állomás mellett lakunk, vagy mi egy laktanya mellett lakunk, minket biztosan fog egy pár bomba érni! Ezeket megnyugtathatom, az ú. n. terrortámadásoknál az ellenséges bombázók válogatás nélkül dobálják le bombáikat!

Vizont a külsőségen lakók körében sokhelyütt az a nézet terjedt el: Itt aztán biztosan nem fog bomba hullani! Ezek ne feledjék el, hogy a légitámadásor a saját vadászgépek és az ellenséges bombázók között mindig légi harc fejlődik ki. A város fölött megjelenő ellenséges gépek sohasem állanak meg a város középpontja fölött, hatalmas ívekben köröznek, a saját vadászok támadása pedig ebből a körből öket minduntalan kitérít, kiszorítja, a megtámadott ellenséges gép pedig, hogy menekülését megkönnyítse, bombaterhelő megszabadulni igyek-

A Budapest elleni terrortámadás nehéz órái

A „Pest” című lap legújabb számában Szentiványi Jenő, a kiváló hírlapíró képet fest a Budapest elleni terrortámadás órájáról. Ebből a cikkből vesszük át a következő részleteket:

„Meggzólalnak a légvédelmi ágyúk. Már csattog köröskörül az égből, hosszú sorozatokat lö a gépagyú és fent a kékségben a nap hírtelen ékelekben száguldó briliánsokon csillan meg. Valahol messze, magasan, úgyhogy szinte a motorzaj sem hallik — az ellenséges gépek. És megsűrren egy ablak, távoli s tompa rázkódás, valahol bomba hullott. Hirtelen távoli földregés moraja csapja meg a figyelők fülét és a Duna fölött ködszerűen hőmplyög a füst. Budapest a harmadik légitámadását éli át.

Ahol a bombák hullottak...

Nagy... nagy nyugalom. A főkapitányosság óvóhelyén nem látni egyetlen ideges arcot sem. A gépfőirásosok kezében szaporán mozog a kötött és csak akkor ütök fel a fejüket, ha nagyon megrázódik odakint a föld. Az egyik pincefülkében szaporán cseng a telefon: egy küldönc rohan ki és futtában veti a szót, hogy a Szent Imre herceg-úton bombasorozat csapott be, kárjelentés még nincs.

Bohánás a telefonhoz. Mit mond a XI. kerületi kapitányosság? A telefonügyeletes rendőr rezzenés nélkül hangon adja a jelentést:

Dr Benedek Lászlóné Zilahy Irén a légitámadás áldozata lett

— Himfy-utca és a Szent Imre herceg-utca sarkán egy villát ért telitalálat, állítólag Benedek professzor és Zilahy Irén háza.

Magá Zilahy Irén, az ismert színművésznő és édesanyja is meghalt a telitalálat következtében.

A IX. kerületi órszobákban már forróbb a hang, jelentenek robbanásokat a nagyvásártelepről, áldozatokat mond a telefon. A Márton utca 35 B) számú kis két emeletes polgári lakóháza lezuhant egy amerikai bomba a Vendei utca 3 számú apróska földszintes ház is összeomlott a robbanóanyag örvényében. Az Üllői út 101. sz. hatalmas négyemeletes bérháza következik soron. — A lakók mindenütt óvóhelyen.

Vágtatnak a mentőautók

A mentők az első csemetésre felkapják a telefont. Tizenegy óra tájra járhat az idő:

— Még nem tudunk semmit. — Minden készülék szól, most érkeznek a jelentések és a kocsik már futnak ki. Talán később

DEBRECZEN 3. OLDAL 1944. IV. 5.

szik és válogatás nélkül dobálja le, ahol csak lakóházakat, épületeket lát!

A város minden részén szükséges tehát, hogy komolyan, de nyugodtan számoljunk a veszélytől és mindent megtegyünk a magunk részéről hogy a bekövetkező károk nagyságát csökkentjük. A megelőzés a fontos, már most tegyünk meg minden intézkedést, amelyet a légoltalmi kérdésekben kiképzett házparancsnokok elrendelnek.

De a magunk öltettségére is szükség van! Végezzük ideiktalunk egy debreceni háztulajdonos ötleit, amelyet már meg is valósított. Rokona nincs Debrecenben, így értékesebb holmijait nem tudja elszállítani. Házának alá nem pincézett részében egy kevésbé használt, cementpadlós szobában a földre fektetett szekrényben helyezte el holmijait, a szekrény köré téglafalat épített és a tetejét felmértéssel magasságban homokkal fülte be. Ha a házat gyújtóbombák érnék és légné, a fűz a homokkal elföldött szekrényig nem tud elhatolni!

Végül pedig a három lelti ténnyel soroljuk ide, amely a lakosoknak a légi veszéllyel való háborújában a mi javunkra dönthető el a küldönc: nyugalom, előrelátás, fejjelmelettség!

Pálty Levente.

a kivilágításra. Lehetetlen meg számolni hány ágyú okádjá a gránátot felfelé. És mint délelőtt is láttuk, hirtelen ránk szakad megint a csend

Amután közömbösen — olyan jó ez a megnyugtató közömbösség megszólal a rádió: — Híreket olvassunk. Szentiványi Jenő.

Mától kezdve kell viselni a zsidóknak a megkülönböztető jelzést

Mint ismeretes a miniszterium rendeletet adott ki a zsidók megkülönböztető jelzéséről. A rendelet a mai napon, vagyis április hó ötödik napján lép életbe. Főbb pontjai a következők:

1. paragrafus A jelen rendelet hatálybalépésétől kezdődően minden hatodik életévét betöltő zsidó személy — nemre való tekintet nélkül köteles a házon kívül felső ruhadarabjának ball mellrészén, jól láthatóan, 10x10 cm. átmérőjű szövet, selyem, vagy bársonyanyagból készült kanársárgaszínű hatágú csillagot viselni. Ezt a megkülönböztető jelzést könnyen el nem távolítható módon kell a ruhára varrással ráerősíteni.

A rendelet második paragrafusa szerint annak megállapításában, hogy a jelen rendelet alkalmazása szempontjából ki a nem zsidó és ki a zsidó, az 1941 évi XV. tc. 9-ik és 16 paragrafusának rendelkezései az irányadók azzal, hogy nem zsidó az olyan személy is, aki származására és vallására nézve az említett 9-ik paragrafus utolsó bekezdésében foglalt meghatározásnak megfelel, feltéve hogy nem kötött, illetőleg mindaddig nem köt házasságot zsidóval, vagy olyan nemzsidóval akinek egy, vagy két nagyszülője az izraelita hitfelekezet tagjaként született.

A rendelet harmadik paragrafusa szerint a jelen rendelet első paragrafusában foglalt ren-

delkezés nem terjed ki arra a zsidóra, aki az 1914—18 évi háborúban az ellenség előtt tanúsított vitéz magatartásáért arany vagy legalább két ezben I. oszt. ezüst vitézségi éremmel, vagy mint főtisztet a kardokkal ékesített III. oszt. Vaskoronarenddel, vagy mint törzstisztet kardokkal ékesített III. oszt. Vaskoronarendnél magasabb, de ugyancsak kardokkal ékesített kitüntetéssel tüntettek ki, úgyszintén arra sem aki legalább 75 százalékos hadirokkant, végül arra sem, aki az 1939 IV. tc. 2-ik paragrafusa 1. bekezdésének 6-ik pontjában, a 7720—1939 M. E. számú rendelet 66-ik paragrafusában, a 2220—1941 M. E. számú rendelet harmadik paragrafusában, vagy 8550—1941 M. E. számú rendelet második paragrafusában kivétel alá esik.

Amennyiben a cselekmény súlyosabb büntetőrendelkezés alá nem esik, kihágást követ el s két hónapig, háború idején hat hónapig terjedhető elzárással büntetendő, aki a jelen rendelet első paragrafusában foglalt rendelkezésnek nem tesz eleget.

A rendelet 1. bekezdésében meghatározott kihágás miatt az eljárás a közigazgatási hatóságok, a rendőrség működési területén az m. kir. rendőrségnek, mint rendőri büntetőbírósnak a hatáskörébe tartozik. Harmadikokon a belügyminiszter bíraskodik.

Újabb rendelet arról, hogy kikre nem terjed ki a megkülönböztető jelzésről szóló rendelkezés

MTI jelenti: A hivatalos lap szerdai száma kormányrendelettel közli a zsidó megkülönböztető jelzésről kiadott 1240—1944 M. E. sz. rendelet kiegészítéséről.

A rendelet szerint az 1240—1944 M. E. sz. rendelet 1. paragrafusában foglalt rendelkezés nem terjed ki a zsidók közül:

1. A keresztény hitfelekezetek tényleges, vagy nyugdíjas lelkipásztoraira, a szerzetesrendek lelkipásztori működésére jogosult tagjára és arra, aki már mint a szerzetes rendnek tagja, akár mint az illetékes egyházi hatóság részéről felavatott diakonusz, diakonissza, kizárólag élethivatásuként az elhagyottak, szegények, árva és beteg gondozásának munkáját végzik.

2. Az 1940—1944 M. E. számú rendelet 3. paragrafusában felsorolt kitüntetéssel főtiszt kivétel alá eső személynek, vele együtt lakó feleségére, vagy nővérére és gyermekeire.

3. A jelenlegi háború hadi-

özvegyeire és hadilárvára.

4. A nemzsidó személynek vele együtt élő keresztény vallásfelekezethez tartozó házastársára, továbbá nemzsidó személynek a keresztény hitfelekezethez tartozó neje. Ha azonban a házasságban gyermek van, a kivételzés mindkét esetben csak akkor áll fenn, ha a gyermek nem zsidó.

5. A Magyarországon tartózkodó azokra a külföldi állampolgároknak, akik külföldi állampolgárságukat a külföldiek ellenőrző országos központi bizottság által az illetékes külképviseleti hatóság megkeresése alapján az arra a célra kiállított tanúsítványval igazolják. Az 1. bekezdés rendelkezése a rendelet 1. pontjában említett személyek közül csak azokra vonatkozik, akik a jelen rendelet hatálybalépésekor felszentelt (felavatott) lelkipásztorok, diakonuszok, diakonisszák, illetve a rendnek fogadalmat tett tagjai.

A zsidócsillagot viselők egyenruhát nem hordhatnak

A Magyar Távirati Iroda jelenti: A hivatalos lap április 5-iki száma közli a honvédelmi miniszter rendeletét, amelynek értelmében mindazok az egyének, akik a vonatkozó kormányrendeletek értelmében a zsidók számára előírt

megkülönböztető jelzés sárga csillagot kötelesek viselni, katonai egyenruhát nem viselhetnek. Ilyen honvédségi és csendőrségi személyektől az egyenruha viselési jogát a honvédelmi miniszter megvonja.

Hol kell viselni a megkülönböztető jelzést

MTI jelenti: A zsidók megkülönböztető jelzéséről szóló 1240—1944 M. E. sz. rendelettel kapcsolatosan a közönség körében több oldalról merült fel kérdés a tekintetben, miként kell a rendelkezést értelmezni, hogy a megkülönböztető jelzést házonkívül kell viselni.

Illetékes hely magyarázata szerint a zsidóknak a megkülönböztető jelzést minden olyan helyen viselni kell, ahol a közönséggel érintkezhetnek, utcán, nyilvános helyen, vasúton stb.

Nem kell jelvényt viselni a zsidó lakasát magában foglaló épületen belül, feltéve, hogy nem ugyanabban az épületben lévő nyilvános helyről (színház, vendéglő stb.) van szó.

Berlin, április 3. Londonból jelentik: Az egyik angol repülő a Daily Workerben a lengyel repülővel folytatott beszélgetéséről számol be. A lengyel katonák a keleti arcvonalon csak azért harcolnak, írja a repülő, hogy a bolsevista gyújtótáborok borzalmaitól megmeneküljenek.

ASZALT SZILVA

érkezett az ünnepekre. Kilója: 4.20 P.

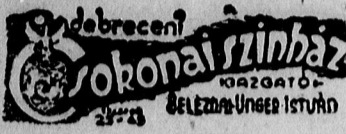
Rátóczyiné

Csapó-utca 40.

Üzenetek a frontról

Páozay Flórián adnagya a B. 471. tábori postaszámra, Szabó Gyula honvéd, Tréncsényi György tizedes, Fehér László honvéd, Bodnár Vencel őrnagy, Kovács Sándor tizedes, Piroška Sándor honvéd, Szolnoki Antal századosvezető és Fehér János honvéd a B. 601. tábori postaszámra megnyugtató üzeneteket küldtek. Kérjük hozzájárulókat, hogy ne aggódjanak értük még akkor sem, ha átmenetileg csak rítka, vagy egyáltalán nem kapnak levelet. Azért csak szorgalmasan írjanak, mert minden hazuról jövő sor nagy boldogságot jelent odakint. Sokat gondolnak az itthoniakra és a boldog viszontlátásig szerető csókjukat küldik. Ugyancsak megnyugtató üzeneteket küld Debrecembe hozzátartozóinknak László Sándor tizedes.

Kovács József tizedes a C. 220. tábori postaszámra ezúton kéri monyorászonyát, hogy lődjön azonnal küldjön értesítést, mert már igen régen nem kapott tőle életjelet. A viszontlátásig szerető csókjait küldi.

HETI MŰSOR:
Szerdán este: **Cifra nyomorúság**, B. őrlet.
Nagyestűrtőkön: **Az első**, Munkás-
színház.
Nagypénteken német előadás.
Szombaton este: **Csavargó**, A. őrlet.
Husvétvasárnap délután 3 órakor: **Csavargó**, Bérietiszűnet, Rendes helyárak.
Husvétvasárnap este 6 órakor: **Egy joldog pesti nyár**, Bérietiszűnet, Rendes helyárak.
Husvét hétfőn délután 3 órakor **Egy holdog pesti nyár**, Bérietiszűnet, Rendes helyárak.
Husvét hétfőn este 6 órakor: **Csavargó**, Bérietiszűnet, Rendes helyárak.

KAMARASZÍNHÁZBAN
Husvét hétfőn este fél 7 órakor **Christine**,
Kedden este: **Christine**.

Nagy Csillát, a Csokonai-színház nepszerű énekes nívóját tegnap névnapja alkalmából sokan keresték fel jókívánságokkal úgy a társulat tagjait, mint a színház színháza. A kibáncsolt művésznő lakása valóságos virágtengerbe borult a névnapon, Nagy Csilla különösen örült annak a kedves, megható köszöntésnek, melyet a magyar keresztnevet mozgalom tagjai küldtek el hozzá, utalva arra, hogy Csilla a legszebb, legsőbb magyar keresztnevek közé tartozik.

A „Fatornyok”-at levették a kolozsvári színház műsoráról. Zilahy Lajos új darabját, amely a budapesti Nemzeti Színház Kamaraszínházában most is műsoron van, a kolozsvári közönség kívánságára le kellett venni a kolozsvári Nemzeti Színház műsoráról. Helyébe a múlt héten Nagyváradon is Tasnády-Fekete Mária vendégzereplésével bemutatott Nicodémi darabot, az „Árnyék”-ot iktatták a műsorba.

FILM

A pénz beszél című magyar filmvígjátékot újították fel a Vígjáték Színházban. A darabot és a díszletet teljesen új alapul a közönségcsikere indokolja a felújítást.

CSOKONAI SZÍNHÁZ
Tel.: 25-45. Igazg.: B. Unger István
Előadások: fél 4 és fél 7 órakor.

Szerdán este B. bérletben színház keretében

Cifra-nyomorúság
Csütörtök este munkáselőadásban

Az első

Bensőséges ünnepély keretében lezajlott be a debreceni Munkásfőiskola első tanfolyama

A Munkásfőiskola első két hónapos tanfolyama bensőséges ünnepély keretében tartotta meg záróelőadását, melyen megjelentek: dr. Szondi György tanügyi főtanácsos a tanfolyam előadói, valamint a hallgatók teljes számban.

A Himnusz előnéklés után dr. Ember Ernő gyakorló gimnáziumi tanár, a Munkásfőiskola igazgatója vázolta a tanfolyam munkásságát. Megállapította, hogy a **kibűzött irányelveket hiánytalanul megvalósította** a kéthónapos tanfolyam. A hallgatók és előadók egymás iránti teljes bizalomban működtek a magyar köznevelés előbbrevitelén. Az előadások tudományos színvonalon állottak, azonban a hallgatók azokat teljesen megértették. Hogy a hallgatók milyen érdeklődést tanúsítottak az előadások iránt, annak beszédes bizonyítéka, hogy a beiratkozott 200 hallgató közül akik állandóan két csoportban hallgatták az előadásokat, mindvégig megmaradt 136 hallgató, míg a többiek részint elköltözés, részint honvédelmi köteleesség teljesítése miatt nem látogathattak végig a tanfolyam előadásait. A hallgatók nagy érdeklődéssel bizonyították az is, hogy az előadások után gyakran részletekbe vágó kérdéseket is tettek fel az előadóknak, akik azután alapos feleletben részletekben az érdeklődőket.

Elmondotta még Ember Ernő dr., hogy a tanfolyam egyik utolsó előadásán kérdést intéztek a hallgatókhoz, hogy a jövőben rendezendő munkásfőiskolai tanfolyamokon mit hallgatnának legszívesebben? A hallgatók irásban beadott feleletéből kitétni, hogy a hallgatók **érdeklődése főleg a jogi, közgazdasági szociális és természetudományi kérdések felé irányult, de sokan voltak olyanok, akik a lelki élet kérdéseiről, irodalomról, helyesírásról szerelnének a jövőben hallani.**

A Munkásfőiskola az előadásokon kívül gyakori műzeumlátogatásokkal tette változatosabbá a tanfolyam menetét. A tanfolyam vezetésére oktató jellegű hangversenyt rendezett a hallgatóknak, akik színlelőadón is résztvettek és műveltségük gyarapítására állandóan használták a Nép művelési Bizottság gazdag könyvtárát, ahonnan több mint 400 könyvet kölcsönöztek ki két hónap alatt. Hála a Gondviselésnek, mondotta Ember Ernő dr., aránylag békés körülmények között folytathatták a városunkban az első munkásfőiskola. Beszámolója végén köszönetet mondott Debrecen város vezetésének, valamint a Nép művelési Bizottságnak, melyek megrendezték és anyagilag lehetővé tették a tanfolyam megtartását. Köszönetet mondott továbbá a tankerületi főigazgatósnak értékes támogatásáért, Ur Márton állam gimnáziumi igazgatónak, aki a legnagyobb készséggel bocsátotta iskolájának helyiségeit a tanfolyam céljaira, Rábold Gábornak, a főiskola igazgatóhelyettesének, Borkócs Sándor népművelési titkárnak, a Nép művelési Bizottság tisztviselőinek és a tan-

folyam hallgatóinak, akik valamennyien hozzájárultak a tanfolyam sikeréhez.

A hallgatók nevében Boross István tanfolyamhallgató fejezte ki háláját az illetékeseknek a Munkásfőiskola megrendezéséért. Lelkes szavakkal fejezte ki hódolatát Kormányzó Urunk iránt, megemlékezett a fronton harcoló honvédeinkről és befejezősül hangoztatta, hogy ezen a tanfolyamon a magyar munkás bizonyoságot tett a kultúra iránti fogékonyságáról és szeretetéről.

Horváth Károly gimnáziumi tanár, a tanfolyam énekeztetője irányításával ezután két dalt énekelt el a tanfolyam hallgatóival, majd dr. Soós Béla egyetemi tanár tartotta meg nagy figyelemmel kísért **Ember küzdj és bízza bizalmat** című előadását. Előadásában a műveltség jellemfejlesztő hatásáról szökött. Rámutatott, hogy nemcsak a megszerzett tudás, hanem, hanem annak hatásai is, melyek az embert jobba nevelik. A tanfolyamot a tankerületi főigazgató képviselőjében megjelent dr. Szondi György tanügyi főtanácsos záróbeszéde fejezte be. Hangoztatta, hogy a magyar munkás műveltségét **multhatatlanul magasabb színvonalra kell emelni.** Ennek a meggyőződésnek adott kifejezést, hogy a Munkásfőiskola kéthónapos tanfolyama nem maradt nyom nélkül, hanem az elvetett mag Isten kegyelméből jó gyümölcsöt is fog teremni.

A bensőséges ünnepély a Szózatallal ért véget.

A Magyar Nemzetiszocialista Párt nagytanácsának ülése

A Magyar Nemzeti Szocialista Párt vasárnap délelőtt Budapesten nagy tanácsulést tartott a párt országos központjában, melyen mintegy 1200 vezető volt jelen.

Pálffy Földi partvezető mondott legelőbb beszédet, udvözölte Baky László partvezető-helyettesét, ki most államtitkári pozíciót tölt be, majd hangoztatta, hogy a pár rendben, feyelemben végzi munkáját tovább és a nemzeti szocialista elvektől soha egy hajszálnyira el nem tér.

Markó Ferenc megyezető átnyújtotta Baky Lászlónak a mozgalom emléklapját nagy óváció közben.

Baky László államtitkár válaszában hangoztatta, hogy az igazi munka még csak ezután következnek. Az elhunyt események válasza után kijelentette, hogy az egész magyar társadalomnak tisztában kell lennie azzal, hogy élet-halál harcunkat folytatjuk, mi magyarok vagyunk, vagyunk, leszünk és magyar, nemzeti szocializmust építünk. Türelmetlenségre ok nincs, az első lépések már is megtörténtek a közelmúltban történtek megtorlására, de arról szó sem lehet, hogy egyéni bosszú gondolata érvényesülhessen. Végül hangoztatta, hogy a német biztonsági szervek hűségese munkatársak a kommunista elhárítás terén.

Habay Kálmán mondott még hosszabb beszédet. Köszönetet mondott a névtelen harcosoknak Hitler vezér kancellárnak, feltárta azokat az eseményeket és okokat, melyek a március 19-iki eseményekhez vezettek. Hangoztatta, hogy az országban soha egyetlen komoly magyar nemzeti szocialista nem akart forradalmi felfordulást. Majd szökött a pártnak a kormányhoz való viszonyáról. Az eszme megvalósulásának motorjai akarnak lenni az új rendszerben, azt kívánják, hogy a kormány intéz-

kedései a nemzeti szocialista gondolat tisztá értelmezésének megfelelően. Szökött a pártnak a Magyar Élet Pártjához való viszonyáról s ebben a vonatkozásban bíráló megjegyzéseket tett. Eredményesen mondotta a Magyar Megújulás Pártjával való szövetséget. A nyilaskeresztes pártban tömörültekhez test-

veri érzés Tüzi oket. folytatta, de nyíltan megmondja, hogy a hungaristák bizonyos elképzelésin túlbogott az idő Végül hangoztatta, hogy a Magyar Nemzeti Szocialista Párt a küzdelmet fel nem adja, sőt mindaddig folytatja, míg a nemzeti szocialista elvek az államhatáron való valóságává nem válnak.

A rögtönbíráskodás kiterjesztése

A hivatalos lap tegnapi száma közli a minisztérium rendeletét a rögtönbíráskodás újabb kiterjesztéséről. Eszerint a honvédelmi 51 szökö 1939:II. tc. 21. §-ban foglalt felhatalmazás alapján a rendelet a már megjelölt bűntettek felül a **rögtönbíráskodást kiterjeszti mind a polgári, mind a honvédi bűntörvénykönyv körében a gyilkosság, szándékos emberölés és rablás bűntetteire abban az esetben is, ha azt nem löveggyver, robbantószer,**

vagy robbanóanyag használatával, illetőleg nem a légvédelem, készséggel kapcsolatos elsőbűntetés, vagy legíríadó alatti vagy a légitamadással kapcsolatosan követik el.

A rögtönbíráskodás kiterjed a gyilkosság elkövetésére irányuló szökötségre valamint a fent megjelölt bűncselekmények kísérletére és a tetteseken felül a részesekekre is.

A rendelet április 3-án lépett hatályba.

A kistemplomi egyházzész tanácsülésén áldozatos és szép munkáról számoltak be

Dr. Erdy Mihály átveszi az Árpád-téri egyházzész vezetését

A Kistemplomi egyházzész Széle Paula a cserkészlányok Uray Sándorné a nőszökötségi szervezet általános munkájáról számolt be.

Végül Uray Sándor kérte az egyházzész tanácsosokat, hogy felelőségüket irányítsák a nőszökötségi munkába való bekapcsolásra. A tanács ülése dr. Erdy Mihály imájával fejeződött be.

Dalmay Gizella a leánykor Széle Paula a cserkészlányok Uray Sándorné a nőszökötségi szervezet általános munkájáról számolt be.

Végül Uray Sándor kérte az egyházzész tanácsosokat, hogy felelőségüket irányítsák a nőszökötségi munkába való bekapcsolásra. A tanács ülése dr. Erdy Mihály imájával fejeződött be.

A közönség szava

A HÉV igazgatóságához lenne kérésünk, április hónapra gyermekünk és kosztos diákjaink kiváltották a villamos bérletjegyet. Csak ezután tudtuk meg, hogy március végén a tanítások befejeződnek. Arra kérjük tehát az igazgatóságot, hogy ezeket a bérletjegyeket váltsa vissza, hiszen a HÉV nem vesztit, diákjainknak viszont ez a pár pengő is hiányzik az utiköltséghez. A színházak is visszaváltják a kiváltott jegyeket. — Tisztelettel: Sok szökö.

Angliában terjed a bányászok sztrájkja

Berlini jelentés szerint a svéd lapok arról írják, hogy 90.000 angol szököbányász szüntette be a munkát és a hajógyárakban 20.000 tanone nem dolgozik. Az angol rendörség nagy razzíát tartott a sztrájkmozgalom vezetőinek kézrekerítésére. Yorkshirében 62 bányában szünetel a munka.

Szkótzország középső vidékén 3000 munkás megkezdte a bányák művelését, de a tárgyalások még folynak a béremelés kérdéséről. Az angol kormány intézkedésére a Scotland Yard is beavatkozott a szököbányász-sztrájkba. Nagy razzíákat tartottak a sztrájk vezetőinek kézrekerítésére.

Hirdetmény

Értesítem a fürdőző közönséget, hogy a husvéti ünnepekre a városi fürdő fürdési rendjét az alábbiakban állapítottam meg.

Nagypénteken: Kád és thermalfürdő* délelőtt nyitva, délután zárva.
Fedettfürdő: délelőtt melegvízzel, délután hideg uszövívvel egésznap üzemben.
Husvétvasárnapján: A fürdő minden ágazata egésznap zárva.
Husvéthétfőn: Kád, thermalfürdő délelőtt nyitva, délután zárva.
Fedettfürdő: egésznap melegvízzel lesz üzemben.

Polgármester

Iratokról, fontos okmányokról, levelekől bizonyítványokhoz, igazolásokhoz, kérvényekhez

Kiss Drogéria

Fotokópiát
1 óra alatt készit
Debrecen, Csapó-utca 34. sz.

HUNGARIA filmszínház
Ma először
PISTA TEKINTETES UR
Főszereplők: Jávör Pál, Tolnay Klári, Halmay Tibor, Turay Ida, Mályi Gerő, Vaszary Piri, Pálóczi László és Pethes Ferenc.
Előadások: 5 és 7 órakor.

METEOR mozgó
Szerdán csütörtökön 5 és 7 órakor!
Muráti, Páger, Jávör, Szökötségi hangulatos magyar filmvígjátéka:
„IGEN VAGY NEM?”

Vígyszínház mozgó
Ma 5 és 7 órakor a vidám, szökökötöző magyar film:
Pénz beszél!
Fősz.: Dayka, Szökötségi, Mályi Gerő, Csontos.

